

wprowadzenie linków do strony www.gis.gov.pl, a także wyprzedzanie zainteresowania mediów zagadnieniami higieny dzieci i młodzieży oraz sporządzanie tematycznych opracowań z uwzględnieniem organizacji roku szkolnego i wydzielenie zakładki poświęconej zagadnieniom higieny dzieci i młodzieży.

- Konieczne jest zwiększenie nadzoru nad starannością w opracowywaniu decyzji administracyjnych w PSSE Sulęcín uwzględniając art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego, a szczególnie §3. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa w tym określonych artykułów lub paragrafów. Decyzje nie uzasadnione w wystarczającym stopniu powinny być uchylane przez PWIS podczas postępowania odwoławczego.

Konieczne jest przestrzeganie przez wszystkie stacje procedury technicznej PT/01 wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21 października 2008r. w sprawie wprowadzenia procedury technicznej określającej sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń. Protokół kontroli musi być podpisywany przez wszystkie wskazane we wzorze osoby.

Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone w formularzu kontroli powinny być opisane w protokole kontroli.

Koordynator Kontroli
Departamentu Promocji Zdrowia
Biostatystyki i Analiz
Joanna Skowron
Joanna Skowron

Kontrolujący:

Wisława Ostreǵa,

Anna Matyszkiewicz

Monika Wojtasiewicz

Naczelnik Wydziału
Higieny Dzieci i Młodzieży

Wisława Ostreǵa

VI. Zalecenia pokontrolne

Wspierać PSSE w zapewnieniu właściwych, przygotowanych merytorycznie pracowników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych na poszczególnych stanowiskach pracy w stacji sanitarno-epidemiologicznej (Dz.U.2010.48.283) oraz w przydzielaniu zadań zgodnie z kompetencjami, również pracownikom zastępujących nieobecnych.

1. Zalecenia dla pionu higieny dzieci i młodzieży

- Koordynować działania pionu promocji zdrowia i pionu higieny dzieci i młodzieży, w taki sposób, aby stale poprawiać skuteczność na wszystkich poziomach samorządów terytorialnych (gminy, powiaty, województwa).
- Nadzorować postępowania administracyjne poprzez uchylanie nieprawidłowo wydawanych decyzji w I instancji, szkolić państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, nawiązywać współpracę z organami administracji zespolonej (starostami, marszałkami) w celu wdrożenia właściwych, zgodnych z k.p.a. praktyk.
- Rozszerzać zakres prezentowanych zagadnień problemowych prowadzonych przez pion HDiM w wojewódzkiej i we wszystkich powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, w zakresie sprawowanego nadzoru, organom założycielskim placówek nauczania i wychowania. Szczególnie istotne jest przedstawienie odpowiednim szczeblom samorządu terytorialnego informacji dotyczących stanu sanitarnego prowadzonych przez te samorzady placówek oraz zakresu koniecznych działań, zmierzających do podnoszenia standardu sanitarno-higienicznego w nadzorowanych placówkach. Należy przekazywać nie tylko oceny stanu sanitarnego i informacji o wydawanych decyzjach, lecz w okresach poprzedzających działania samorządów, np. przed planowaniem budżetu na rok następny, przypomnienie o zadaniach koniecznych do wykonania, wynikających z decyzji administracyjnych i potrzeb zdrowotnych dzieci i młodzieży. Zaleca się również przekazanie samorządom terytorialnym i dyrektorom szkół zaleceń związanych z zapewnieniem właściwych warunków higieniczno-sanitarnych podczas wypoczynku dzieci organizowanego przez samorzady w okresie przedwakacyjnym.
- Zamieszczać informacje o wymogach higieniczno-sanitarnych w placówkach dla dzieci i młodzieży na stronach internetowych WSSE i PSSE, rozszerzać informacje na stronach PSSE szczególnie dotyczących wymogów dla nowo tworzonych placówek opiekuńczych, oświatowych i wychowawczych dla dzieci i młodzieży oraz dla placówek już istniejących w zakresie wymogów higieniczno-sanitarnych, w tym

7. Ocena pracy pionu Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Międzyrzeczu

Pracownik zatrudniony w pionie higieny dzieci i młodzieży bardzo aktywny, zaangażowany, uczestniczy w szkoleniach organizowanych przez WSSE i raz na kwartał w wewnętrznym szkoleniu dla pracowników PSSE.

Zapoznano się z dokumentacją prowadzoną w pionie higieny dzieci i młodzieży. Rejestry prowadzone prawidłowo dokumentacja kontroli prawidłowa. Postępowanie administracyjne prowadzone rzetelnie, prawidłowo, dokumentacja kompletna czytelna, potwierdzenia odbioru załączone. Wszystkie realizowane zadania mają odzwierciedlenie w dokumentacji.

Strona internetowa wyczerpująco podaje niezbędnie informacje.

Oceniono dokumentację sprawy nr NS-HDM-752-SP-12/35/12 dotyczącą decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu z dnia 27 kwietnia 2012r. znak 12/HDM/D/12 nakazującą doprowadzenie do właściwego stanu techniczno-sanitarnego sufit w toalecie uczniów, ściany i sufity w pomieszczeniach szkoły (sale lekcyjne, korytarze komunikacyjne, klatki schodowe), wykładziny podłogowe w salach nr 12-14. Dokumentacja prowadzona prawidłowo, czytelnie, postępowanie prowadzone zgodnie z k.p.a. W placówkach w których stwierdzono uchybienia lub nieprawidłowości wysyłane są pisma do organów prowadzących.

Podjęmowana jest szeroko zakrojona współpraca z innymi instytucjami kontrolnymi: policją, kuratorium oświaty, strażą pożarną. W okresie letnim przeprowadzane są wspólne kontrole wypoczynku dzieci i młodzieży (samochodem straży pożarnej).

V. Podsumowanie kontroli

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Oddziałem OZiPZ WSSE kieruje Pani Mirosława Boksza – Kąkalec, z 22-letnim doświadczeniem w pracy w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Pani Kierownik w sposób właściwy organizuje pracę pionu OZiPZ WSSE oraz profesjonalnie organizuje szkolenia i konferencje dla pracowników PSSE.

Działalność w zakresie higieny dzieci i młodzieży

Oddziałem HDiM WSSE kieruje p. Agnieszka Woźniczka, na uznanie zasługuje profesjonalne podejście do realizowanych zagadnień, duży wkład pracy i zaangażowanie w rozwiązywaniu zagadnień problemowych dot. higieny dzieci i młodzieży.

WSSE przekazuje corocznie informacje dotyczące stanu sanitarnego w województwie do Wojewody i Głównego Inspektora Sanitarnego. Opracowywane są notatki prasowe i inne informacje dla mediów (w roku 2011 – 13 informacji prasowych, w rb. 15 informacji prasowych).

6. Ocena pracy pionu Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Sulęcinie

Organizacja pracy i struktura stacji oraz przygotowanie zawodowe kierownika sekcji nie gwarantuje prawidłowego wykonywania zadań. Pracownicy nie uczestniczą w szkoleniach, poza organizowanymi przez WSSE w Gorzowie Wlkp.

Przeanalizowano dokumentację dotyczącą decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sulęcinie Nr 130/2012/HDM-01/12 i stwierdzono:

1. Uchybienia i nieprawidłowości oznaczone w formularzu kontroli nie zostały opisane w protokole kontroli.
2. Protokół kontroli nie podpisany przez osoby obecne podczas kontroli ani przez osoby odbierające protokół.
3. Protokół przekazywany stronie elektronicznie w wersji edytowalnej bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego.
4. Decyzje nie są oceniane przez radcę prawnego (brak podpisu na kopii).
5. W decyzjach brak wyczerpującego uzasadnienia merytorycznego i formalnego zgodnie z art. 107 k.p.a.
6. Nie jest stosowana procedura techniczna pt/01 wprowadzona do stosowania zarządzeniem głównego inspektora sanitarnego z dnia 21 października 2008r. W sprawie wprowadzenia procedury technicznej określającej sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń.

Oceniono również zawartość strony internetowej i stwierdzono iż informacje dotyczące higieny dzieci i młodzieży są umieszczone pomiędzy informacjami dot. higieny pracy np. wykaz aktów prawnych.

Nie jest podejmowana współpraca z innymi instytucjami dotycząca środowiska dzieci i młodzieży, nie przeprowadza się wspólnych kontroli w okresie wycieczek dzieci i młodzieży.

W części są to placówki, w których toczy się postępowanie administracyjno-egzekucyjne lub konieczne jest jego wszczęcie. Dodatkowo, oprócz sprawozdań, analiz, zestawień w skali województwa, doszły zadania związane ze sporządzaniem analiz i sprawozdań z nadzorowanych obiektów. Kontrole planowane są w około 40% placówek, a ponadto przeprowadzane są kontrole sprawdzające wynikające z toczącego się postępowania administracyjnego.

Wszyscy pracownicy Oddziału HDiM w zakresie swoich obowiązków sprawują bieżący nadzór nad ww. placówkami i prowadzą sprawy związane z rozpatrywaniem odwołań w ramach II instancji. Pracownicy mają przydzielone do nadzorowania placówki z określonych powiatów. Kontrole w placówkach przeprowadzane są dwuosobowo we wszystkich stacjach.

3. Szkolenia w zakresie dokształcania i sprawowania nadzoru nad nowo zatrudnionymi pracownikami w pionie higieny dzieci i młodzieży w województwie

W roku 2011 oddział WSSE zorganizował dla wszystkich PSSE z udziałem przedstawicieli Policji, Kuratorium Oświaty, Straży Pożarnej szkolenie na temat nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

Nowo zatrudniona stażystka ma opracowany program szkolenia wstępnego z indywidualną kartą szkolenia.

Ponadto w ramach szkoleń wewnętrznych Kierownik Oddziału HDiM przeprowadziła szereg szkoleń związanych tematycznie z działalnością pionu.

Dokumentacja szkoleń prowadzona prawidłowo. Nie zgłoszono problemów z uczestnictwem pracowników PSSE w szkoleniach.

4. Analiza postępowania administracyjnego w sekcji HDiM WSSE

Rejestr placówek prowadzony profesjonalnie, starannie i rzetelnie z wykorzystaniem nowoczesnych technik informatycznych. Zapoznano się z dokumentacją prowadzoną w związku z postępowaniem administracyjnym. Decyzja nr I-M-NS-HDiM-9/2012 dotyczy Pogotowia Opiekuńczego w Gorzowie Wielkopolskim. Dokumentacja prowadzona starannie, czytelnie, z zachowaniem należytej staranności. Opracowanie merytoryczne i prawne decyzji nie budzi zastrzeżeń. W protokole dołączonym do akt sprawy nie opisano wszystkich uchybień i nieprawidłowości oznaczonych w formularzu kontroli (brak wentylacji mechanicznej w sanitariatach, brak zasłon przy prysznicach).

5. Współpraca z organizacjami, instytucjami w zakresie higieny środowiska dzieci i młodzieży w województwie

- Agnieszka Figmąka – asystent, mgr biologii, studia podyplomowe „Ekspertyza Kryminalistyczna i Kryminologiczna” od lipca 2011 r. w pionie HDiM,
- Elżbieta Osińska – stażysta, mgr zdrowia publicznego, od września w pionie HDiM,

Trudności w realizacji zadań pojawiają się w sytuacji przeprowadzania kontroli w dużych placówkach odległych od WSSE, gdzie z powodu długiego dojazdu rzeczywisty czas kontroli nie pozwala na sumienne i dokładne sprawdzenie wszystkich wymogów zgodnie z procedurą kontroli.

W 11 PSSE w województwie zatrudnionych jest 17 pracowników. Na 11 PSSE w 7 funkcjonują samodzielne stanowiska ds. higieny dzieci i młodzieży.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Międzyrzeczu

W Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży jednoosobowe stanowisko pracy - Pani Aleksandra Gomuła mgr technologii żywności, studia podyplomowe towaroznawstwo i ocena jakości żywienia, kwalifikacyjny kurs pedagogiczny, od 2004 r. w pionie HDiM. Pod nadzorem 58 placówek stałych i 46 sezonowych, w 2011 roku przeprowadzono 134 kontrole., Pełni obowiązki kierownika ds. jakości, w sezonie letnim wykonuje zadania próbkobiorcy w placówkach wypoczynku. Stanowisko pracy wyposażone w komputer, internet.

Powiatowa Stacja Sanitarно Epidemiologiczna w Sulęcinie.

W stacji wydzielono Oddział Nadzoru Sanitarnego w skład którego wchodzi Sekcja Higieny Pracy, w której realizowane są zadania z zakresu higieny dzieci i młodzieży.

Obsada Sekcji Higieny Pracy:

1. Kierownik Sekcji Higieny Pracy Pan Robert Pałyga inż. mechanik i budowa maszyn, studia podyplomowe bezpieczeństwo i higiena pracy, w HDiM od 2008r.
2. Pani Katarzyna Konopska, mgr biologii, studia podyplomowe bezpieczeństwa i higieny pracy, w higienie dzieci zatrudniona na 0,6 etatu, łączy obowiązki z równoległym zatrudnieniem w promocji zdrowia (0,3), jako inspektor bhp (0,1), oraz jedyny pracownik kadr w stacji (19 pracowników), w HDiM od 2010r.

Stanowiska pracy dobrze wyposażone. W nadzorze 42 obiekty, w tym 31 placówek.

2. Zakres obowiązków, podział zadań i kompetencji w Oddziale HDiM WSSE w Gorzowie Wielkopolskim

Od stycznia 2010 roku Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny przejął pod bezpośredni nadzór w zakresie higieny dzieci i młodzieży placówki, które w większości są zespołami szkół. W ich skład wchodzi po kilka szkół, internaty, bursy, warsztaty, itd.

podstawowych. Szkolenie dotyczące tego programu odbyło się w dniu 26.01.2012 r., dostępna jest pełna dokumentacja z przebiegu szkolenia (lista obecności na druku F/PT/PZ/01/04). Sprawozdanie z realizacji zadania zostało przesłane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. pismem w dn. 19.06.2012 (nr pisma OZ-03-29/12). Ostatni wpis na stronie internetowej PSSE, dotyczący informacji związanych z programem, zamieszczono w dniu 26.07.2012 r.

Do uczestnictwa w programie „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” zaproszono szkoły w dniu 06.10.2011 pismem znak: oz-03-42/11. W ramach programu w Szkole Podstawowej w Sulęcinie odbył się konkurs wiedzy. Sprawozdanie z realizacji zadania przesłano w dniu 28.06.2012 r. (nr pisma OZ-03/28/12) do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. Udział w programie zadeklarowało 5 szkół podstawowych, 1 gimnazjum. Wizytowano 5 placówek.

Na stronie internetowej PSSE, w zakładce *Promocja Zdrowia* znajdują się materiały do pobrania oraz przydatne linki. Brak ogólnej informacji nt. realizowanych programów i interwencji nieprogramowych. PSSE posiada jeszcze jedną, autorską stronę internetową dot. zagadnień promocji zdrowia (www.sanepid-sulecin.pl), jednakże na tę stronę nie można przejść z oficjalnej strony PSSE.

Zadania w zakresie promocji zdrowia realizowane są prawidłowo, z dużym zaangażowaniem pracowników oraz ze wsparciem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

V. Zakres kontroli działalności w zakresie higieny dzieci i młodzieży

1. Obsada kadrowa w pionie HDiM w WSSE i PSSE w województwie

W Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim w strukturze został wyodrębniony Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży, którym kieruje od 15 XII 2009 r Pani Agnieszka Woźniczka, mgr zdrowia publicznego ze specjalnością promocja zdrowia oraz zarządzanie w zakładach opieki zdrowotnej oraz studiami podyplomowymi – pozyskiwanie funduszy i rozliczanie projektów unijnych.

Obsada w Oddziale HDiM WSSE jest 4 – osobowa:

- Kierownik Oddziału HDiM WSSE
- Iwona Rydzaj – starszy asystent, mgr pedagogiki, studia podyplomowe „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi”, od 2007 r. w pionie HDiM,

zdrowia brak jest aktualnych informacji (najnowsza informacja z dn. 21.11.2011 r. „Dbajmy o zęby od najmłodszych lat”).

b. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Sulęcinie

Na stanowisku pracy do spraw Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej zatrudnione są 2 osoby – Pani Joanna Kubicka (wykształcenie średnie, medyczne) i Pani Katarzyna Konopska (wykształcenie wyższe magisterskie, kierunek biologia) – ¼ etatu.

W PSSE w Sulęcinie realizowane są następujące programy:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce. Cele i Zadania na lata 2010 – 2013;
2. Program edukacyjny pt. „Trzymaj Formę!”;
3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2012 – 2016;

Ponadto, stacja realizuje autorskie projekty:

1. Powiatowy program udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
2. Powiatowy Program Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy „Stop nowotworom”

W roku szkolnym 2012/13 program edukacyjny pt. „Trzymaj Formę!” realizowany jest w 5 szkołach podstawowych oraz w 3 gimnazjach. Zwrot sprawozdań z realizacji programu TF! przez szkolnych koordynatorów jest na poziomie 100%.

Stacja realizuje 3 programy profilaktyczne związane z paleniem tytoniu.

Stacja realizuje 3 programy profilaktyczne związane z paleniem tytoniu. Pierwszym z nich jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. W programie brało udział 7 przedszkoli, 1 oddział przedszkolny oraz 3 inne formy wychowania przedszkolnego. Zrealizowano 1 szkolenie dla koordynatorów w dniu 26.10.2011. Dokumentacja z realizacji zadania jest kompletna i zamieszczona na właściwych drukach (F/PT/PZ/01/02, F/PT/PZ/01/04). Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna wypełniła prawidłowo druki sprawozdawcze za rok 2011/2012 na temat realizacji ww. programu (przekazane do WSSE pismem znak: OZ-03-30/12 z dn. 29.06.2012 r.). Na stronie internetowej najnowszą informację dotyczącą programu zamieszczono w dniu 13.07.2012 r.

Realizacja programu „Nie Pal Przy Mnie, Proszę” również przebiegała prawidłowo, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Stacja wysłała pisma zachęcające do udziału w projekcie (nr pisma OZ-03-41/11 z dnia 04.10.2011 r.) do dyrektorów szkół

PSSE w Międzyrzeczu realizuje następujące programy:

1. Krajowy Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu;
2. Program edukacyjny pt. „Trzymaj Formę!;
3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2012 - 2016.
4. Program profilaktyki próchnicy zębów;
5. Program profilaktyki raka szyjki macicy;

Ponadto, obchodzone są Dni Międzyrzecza i Święto Odry, podczas których organizowane są eventy o charakterze edukacyjno-zdrowotnym.

Realizacja Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce przebiega w sposób prawidłowy, uwzględniając sytuację społeczno - demograficzną. Szkolni koordynatorzy programów profilaktyki palenia tytoniu są informowani pisemnie nt. planowanych działań (pismo PZ-03-19/2011 z dn. 17.05.2011 r.). W latach 2011-2012 nie odnotowano żadnych szkoleń przygotowujących koordynatorów szkolnych do realizacji programów. Wizytacje w szkołach przeprowadzono w ok. 30% placówek realizujących programy.

Istnieje problem ze zwrotem przez szkoły sprawozdań z realizacji programu. Zwrot ankiet z realizacji programów profilaktyki palenia tytoniu w szkołach i przedszkolach na poziomie ok. 50% jest zbyt niski i wymaga podjęcia dodatkowych działań przez koordynatora działań w powiecie. W ankietach zbiorczych z placówek widoczne są błędy rachunkowe (np. zwróconych ankiet- 4; liczba odpowiedzi-5 przy programie „Czyste powietrze wokół nas”). Pracownik PSSE tylko raz w roku kontroluje placówki w których realizowany jest program Trzymaj Formę! – zalecane są częstsze wizytacje.

W roku szkolnym 2012/13 program edukacyjny pt. „Trzymaj Formę!” realizowany jest w 3 szkołach podstawowych (z czego 2 szkoły realizują program TF! po raz pierwszy) oraz w 7 gimnazjach (1 gimnazjum przystąpiło po raz pierwszy).

Bardzo dobra współpraca z gazetą lokalną – Kurierem Międzyrzeckim, w którym w każdym wydaniu jest strona poświęcona przedsięwzięciom realizowanym przez PSSE („Informacje z powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej w Międzyrzeczu”).

Na stronie internetowej PSSE, w aktualnościach są zamieszczone informacje nt. zbliżających się wydarzeń prozdrowotnych (miesiąc walki z rakiem piersi, 15.10- światowy dzień mycia rąk) oraz realizowanych programów profilaktycznych. W zakładce promocji

t. Polskie Towarzystwo Higieniczne Oddział w Gorzowie Wlkp.:

- współpraca w ramach realizacji profilaktyki tytoniowej (TOB3CIT) i profilaktyki chorób zakaźnych.

u. Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.:

- w zakresie profilaktyki: uzależnień, HIV/AIDS i zakażeń pneumokokowych.

v. Agencja Rynku Rolnego:

- Współpraca przy organizacji konferencji podsumowującej V edycję programu „Trzymaj Formę”.

w. Centra sportowo – rehabilitacyjne i obiekty sportowe:

- współorganizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych i imprez prozdrowotnych w ramach realizowanych interwencji programowych i nieprogramowych,
- pozyskanie nagród do konkursu w ramach „Światowego Dnia Zdrowia” („Słowianka” w Gorzowie Wlkp.).

x. drukarnie:

- wydrukowanie ulotek z zakresu profilaktyki tytoniowej oraz poradników „Szkoły wolne od dymu tytoniowego” i „Miejsca pracy wolne od dymu tytoniowego”.

y. lokalne media

- nagłaśnianie interwencji programowych i nieprogramowych realizowanych przez PIS,
- podpisane porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” (TVP Oddział w Gorzowie Wlkp., Portal Internetowy „my Gorzów”),
- bezpłatna emisja spotów z zakresu profilaktyki tytoniowej.

10. Kontrola działalności oświatowo - zdrowotnej w PSSE

a. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Międzyrzeczu

Na stanowisku pracy do spraw promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej zatrudniony jest 1 pracownik – Pani Ewa Butkiewicz (wykształcenie wyższe magisterskie, kierunek socjologia; studia podyplomowe – promocja i reklama). Staż pracy w PSSE na ww. stanowisku – 5 lat.

zdrowia i oświaty zdrowotnej z wojewódzkiej i powiatowych stacji sanitarno – epidemiologicznych oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej z terenu województwa lubuskiego w ramach projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”.

q. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp.:

- podpisanie porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- prowadzenie wzmożonego monitoringu w zakresie przestrzegania zakazu reklamowania i promocji wyrobów tytoniowych, rekwizytów tytoniowych, produktów imitujących wyroby tytoniowe i symboli związanych z używaniem tytoniu oraz zakazu eksponowania w punktach w sklepach, marketach.

r. Miejski Zakład Komunikacji w Gorzowie Wlkp.:

- podpisanie porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- zamieszczenie informacji o organizowanych imprezach w ramach programów tytoniowych oraz projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” na: tablicach świetlnych w tramwajach, tablicach ogłoszeniowych w tramwajach i autobusach, stronie internetowej MZK w Gorzowie Wlkp.,
- bezpłatne udostępnienie tramwaju w celu organizacji w nim mobilnego punktu informacyjno – edukacyjnego w ramach realizacji wiosennej i jesiennej kampanii antytytoniowej oraz projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- dystrybucja ulotek informujących o miejscach publicznych objętych zakazem palenia tytoniu w kasach biletowych MZK w Gorzowie Wlkp.,
- zamieszczenie informacji o miejscach publicznych objętych zakazem palenia tytoniu na tablicach ogłoszeniowych w tramwajach i autobusach w Gorzowie Wlkp.

s. PKP „Polskie Linie Kolejowe”, Polska Komunikacja samochodowa S.A.:

- podpisane porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- przeprowadzenie akcji znakowania wagonów, peronów i dworców naklejkami „zakaz palenia”.

m. Podmioty lecznicze:

- realizacja zagadnień, dotyczących programów prozdrowotnych PIS realizowanych wśród pacjentów; organizacja punktów informacyjno-edukacyjnych ,
- współorganizowanie bezpłatnych wykładów dla młodzieży i ich matek, udzielanie porad w zakresie profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy.

n. Zakłady pracy:

- współorganizacja szkoleń w zakresie profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy oraz profilaktyki tytoniowej dla personelu medycznego i administracji Szpitala w Nowej Soli, pracowników WSSE w Gorzowie Wlkp. oraz pracowników marketów.

o. Komenda Wojewódzka, Komendy Miejskie i Powiatowe Policji, Straż Miejska i Gminna:

- podpisanie porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- udział w imprezach organizowanych w ramach projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” i programów tytoniowych,
- prowadzenie monitoringu przestrzegania zakazu palenia w miejscach publicznych, wspólne patrole z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- współorganizacja wojewódzkiego konkursu dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych na monodram „Pomoc w dwóch aktach”, realizowanego w ramach profilaktyki uzależnień.

p. Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Gorzowie Wlkp.:

- podpisanie porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- zamieszczenie założeń na temat projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” na stronie internetowej WOMP w Gorzowie Wlkp.,
- przeprowadzenie szkolenia na temat wdrażania i realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” dla lekarzy rodzinnych i pielęgniarek środowiskowych z terenu województwa lubuskiego,
- udział lekarza medycyny pracy jako prelegenta na szkoleniach zorganizowanych przez WSSE w Gorzowie Wlkp. dla pracowników nadzoru bieżącego i pionu promocji

- pomoc metodyczna w organizowanych przez koordynatorów powiatowych i wojewódzkich szkoleniach w ramach programów tytoniowych, „Trzymaj Formę” i profilaktyki raka piersi.

h. Lubuski Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi i Lubuski Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy:

- współorganizacja szkoleń dla pracowników zakładów pracy oraz przekazywanie materiałów edukacyjnych i gadżetów do realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy.

i. Wojewódzka Poradnia Onkologiczna:

- sfinansowanie z budżetu Lubuskiego Programu Prewencji Pierwotnej Nowotworów nagród rzeczowych w postaci sprzętu sportowego w V edycji konkursu na najlepszy projekt zrealizowany w ramach programu „Trzymaj Formę” oraz sfinansowanie nagród rzeczowych w konkursach o tematyce profilaktyki tytoniowej,
- zaopatrzenie w tematyczne materiały edukacyjne,
- porozumienie na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- udział w imprezach plenerowych i punktach informacyjno – edukacyjnych.

j. Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie, firma „Avon”:

- przekazywanie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki nowotworów.

k. Krajowe Centrum ds. AIDS:

- dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjno - Diagnostycznego wykonującego anonimowo i bezpłatnie badania w kierunku zakażenia wirusem HIV,
- zaopatrzenie w materiały edukacyjne (Woodstock, kampanie edukacyjne).

l. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii:

- zaopatrzenie w materiały edukacyjne (m.in. scenariusze dla nauczycieli, dotyczące zajęć nt. szkodliwości zażywania dopalaczy).

- zakup fantomów piersi na potrzeby 11 PSSE w ramach realizacji profilaktyki raka piersi.

d. Lubuski Kurator Oświaty:

- objęcie honorowym patronatem Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu,
- honorowy patronat nad programem „Trzymaj Formę!”,
- propagowanie informacji o realizacji programu na stronie internetowej Kuratorium Oświaty i podczas narad dla dyrektorów szkół, organizowanych przed rozpoczęciem roku szkolnego.

e. Dyrektorzy wszystkich typów szkół i przedszkoli oraz władze wyższych uczelni:

- w zakresie realizacji programów edukacyjnych : „Trzymaj Formę”, Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu, Programu Zwalczania AIDS i Profilaktyki Zakażeń HIV, Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy, „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, profilaktyki uzależnień (dopalacze) i profilaktyki próchnicy zębów oraz innych lokalnych programów profilaktycznych,
- współorganizowanie punktów informacyjno-edukacyjnych w ramach realizowanych interwencji.

f. Poradnie psychologiczno – pedagogiczne:

- przeprowadzenie wykładów dla koordynatorów szkolnych programu „Nie pal przy mnie proszę”.

g. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze:

- udział przedstawiciela WOM w pracach komisji oceniających prace konkursowe na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu „Trzymaj Formę!”,
- udział przedstawiciela ODN w pracach komisji oceniających prace konkursowe na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu „Trzymaj Formę!”,

- wsparcie kampanii edukacyjnej „Młodość wolna od uzależnień – akcja edukacyjna podczas XVII i XVIII edycji Festiwalu Przystanek Woodstock”,
- udział pracowników WSSE w pracach wojewódzkiego zespołu ds. realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i zwalczania AIDS.

c. Lokalne władze samorządowe:

(Urząd Miasta w Gorzowie Wlkp., Urząd Miasta w Zielonej Górze, Urząd Miasta w Nowej Soli, Urząd Miasta w Sulęcinie, Urząd Miasta w Żaganiu, Urząd Miasta w Gozdniczy (PSSE Żagań), Urząd Miasta w Szprotawie (PSSE Żagań), Urząd Miasta w Lubsku (PSSE Żary), Urząd Miasta w Dobiegniewie (PSSE Drezdenko), Urząd Gminy w Tuplicach (PSSE Żary), Urząd Gminy w Trzebielu (PSSE Żary, Starostwo Powiatowe w Żarach, Urząd Miasta w Kostrzynie):

- podpisanie porozumienia na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- objęcie honorowym patronatem projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” oraz wiosennych i jesiennych kampanii antytytoniowych,
- zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu informacji o założeniach projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” oraz spotów edukacyjnych,
- przeprowadzenie akcji oznakowania przystanków komunikacji miejskiej znakami „Zakaz palenia” na terenie Miasta Gorzowa Wlkp.,
- zamieszczanie informacji o organizowanych imprezach z zakresu profilaktyki tytoniowej na tablicach miejskich,
- dofinansowanie działań edukacyjnych (zakup nagród dla uczestników konkursów, imprez, zakup poczęstunku i użyczenie sali na szkolenia dla koordynatorów programu z placówek w ramach programów „Czyste powietrze wokół nas” i „Nie pal przy mnie, proszę”, wydrukowanie materiałów edukacyjnych),
- współorganizowanie imprez plenerowych w ramach programu „Czyste powietrze wokół nas”,
- organizacja lokalnych imprez prozdrowotnych, festynów, punktów informacyjno – edukacyjnych, konkursów, fundowanie nagród, użyczenie infrastruktury na organizowane szkolenia i punkty informacyjno – edukacyjne,

- zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu informacji o założeniach projektu, spotu „Miasta wolne od dymu tytoniowego” oraz podsumowania z roku realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- udział Wojewody Lubuskiego w konferencji prasowej, której celem było upowszechnienie wiedzy o istniejącym prawie antytytoniowym oraz podniesienie świadomości na temat wpływu dymu tytoniowego na zdrowie człowieka, a także uzyskanie poparcia społecznego w zakresie tworzenia stref bezdymnych,
  - współorganizacja punktów informacyjno-edukacyjnych,
  - wsparcie realizacji lokalnych programów edukacyjnych:
- „Profilaktyka HIV/AIDS wśród młodzieży gorzowskich szkół ponadgimnazjalnych – VII edycja programu edukacyjnego”,
- „Nie daj szansy AIDS” – szkolenia warsztatowe dla osób zawodowo narażonych na kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym,
- Cykliczna konferencja popularno – naukowa pod hasłem „HIV nie wybiera – Ty możesz”.

b. Marszałek Województwa Lubuskiego:

- objęcie honorowym patronatem projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” oraz wiosennych i jesiennych kampanii antytytoniowych,
- porozumienie na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu informacji o założeniach projektu, spotu „Miasta wolne od dymu tytoniowego” oraz podsumowania z jednego roku realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” na terenie województwa lubuskiego,
- dofinansowanie działań edukacyjnych w ramach programu „Czyste powietrze wokół nas” (wydrukowanie 2 tys. kolorowanek),
- ufundowanie nagród w postaci sprzętu sportowego w wojewódzkim konkursie na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w ramach realizacji programu „Trzymaj Formę!” ,
- współorganizacja konferencji podsumowujących realizację programu „Trzymaj Formę!”;

- młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych,
- dzieci, rodziców i opiekunów dzieci przedszkolnych,
- lekarzy, pielęgniarek i innego personelu podmiotów leczniczych,
- osoby korzystające ze zorganizowanych form wypoczynku letniego.

3. **Kampania edukacyjna – STOP KLESZCZOWEMU ZAPALENIU MÓZGU** – kampania skierowana do społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej (w tym uczestników wypoczynku letniego).

4. **Zdrowotne skutki nadmiernego promieniowania UV.**

Programy edukacyjne na poziomie wojewódzkim i powiatowym realizowane są zgodnie z wytycznymi oraz procedurami obowiązującymi w pionie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Realizowane programy oraz interwencje nieprogramowe wynikają z sytuacji epidemiologicznej województwa. W ramach programów/interwencji nieprogramowych organizowane są liczne szkolenia, pogadanki oraz lokalne imprezy i festyny prozdrowotne, angażujące społeczność lokalną w edukację prozdrowotną.

8. **Ocena stron internetowych i ich zawartości merytorycznej**

Na stronie internetowej WSSE, w zakładce *PROMOCJA ZDROWIA* opisany jest dokładny obszar działania PIS w zakresie promocji zdrowia (Art. 6 ustawy o PIS), dostępne są szczegółowe informacje (dane teleadresowe Kierownika i pracowników O PZ i OZ, akty prawne, zadania), znajdują się aktualne informacje o wszystkich programach i kampaniach realizowanych w roku szkolnym 2012/2013 oraz przedsięwzięciach realizowanych w latach poprzednich. Zamieszczone są również materiały informacyjno-edukacyjne, pomoce programowe, które można pobrać ze strony. Struktura strony jest przejrzysta i umożliwia sprawną nawigację.

9. **Współpraca z organizacjami, instytucjami w zakresie promocji zdrowia w województwie**

a. **Wojewoda Lubuski:**

- objęcie honorowym patronatem projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)” oraz wiosennych i jesiennych kampanii antytytoniowych,
- porozumienie na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,

wirusem zapalenia wątroby typu C. Program dofinansowany z budżetu Starosty Powiatowego w Nowej Soli w kwocie 20000,00 zł oraz Starosty Powiatowego we Wschowie w kwocie 3200,00 zł

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE O ZASIĘGU WOJEWÓDZKIM, realizowane w latach 2011 - 2012

1. **Skutki zdrowotne zażywania „dopalaczy”** realizowana wśród dzieci i młodzież szkolnej oraz rodziców bądź opiekunów dzieci. Działania edukacyjne z zakresu zagrożenia młodzieży zażywaniem „nowych narkotyków” prowadzone były wśród szerokiego grona odbiorców. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej organizowali liczne szkolenia, warsztaty, pogadanki i prelekcje głównie dla młodzieży i kadry pedagogicznej szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz przedstawicieli Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. Ponadto tematyka szkodliwości zażywania nowych narkotyków poruszana była podczas lokalnych imprez i festynów prozdrowotnych. Dodatkowo dzięki zaangażowaniu lokalnych mediów informacjami o „dopalaczach” objęto ogół mieszkańców województwa lubuskiego.
2. **Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie zimowe.**
3. **Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej** (realizowany wyłącznie w roku 2011).

INICJATYWY POWIATOWE

1. **Kampania edukacyjno-informacyjna nt. profilaktyki grypy** - Interwencja realizowana przez pracowników pionu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, epidemiologii oraz higieny dzieci i młodzieży PSSE na terenie województwa lubuskiego. Odbiorcami działań byli mieszkańcy województwa lubuskiego ze szczególnym uwzględnieniem:
  - młodzieży i pracowników szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych,
  - dzieci, rodziców i opiekunów dzieci przedszkolnych i szkolnych,
  - lekarzy, pielęgniarek i innego personelu podmiotów leczniczych,
  - osób korzystających ze zorganizowanych form wypoczynku zimowego i letniego.
2. **Spoleczna kampania „Pierwszy dzwonek dla meningokoków”** - Odbiorcami działań byli mieszkańcy województwa lubuskiego ze szczególnym uwzględnieniem:

6. **„STOP NOWOTWOROM”** (PSSE Sulęcín) dla kobiet z powiatu sulęcińskiego.
7. **„5 x dziennie warzywa i owoce”** (PSSE Drezdenko) – program realizowany wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców oraz społeczności lokalnej powiatu strzelecko – drezdeneckiego.
8. **Lokalny program profilaktyki chorób zakaźnych** - (PSSE Nowa Sól) – szczepienia przeciwko grypie mieszkańców Nowej Soli w wieku powyżej 65 r.ż. Program dofinansowany z budżetu Urzędu Miasta w Nowej Soli w kwocie 9000,00 zł
9. **Program wczesnego diagnozowania w kierunku HCV** (PSSE Nowa Sól) – badania przesiewowe mieszkańców powiatu nowosolskiego w kierunku zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C. Program dofinansowany z budżetu Starosty Powiatowego w Nowej Soli w kwocie 20000,00 zł

ROK 2012

1. **Program profilaktyki stomatologicznej.** (PSSE Gorzów Wlkp.) - skierowany do uczniów klas II szkół podstawowych miasta Gorzowa Wlkp. oraz ich rodziców i opiekunów.
2. **„Radosny Uśmiech – Radosna Przyszłość”** (PSSE Drezdenko) – skierowany do uczniów klas I, II lub II – III łączonych 22 szkół podstawowych powiatu strzelecko - drezdeneckiego.
3. **Program „Profilaktyka HIV/AIDS wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych na terenie miasta Gorzowa Wlkp. – VII edycja programu edukacyjnego”** (WSSE Gorzów Wlkp.). Program dofinansowany z budżetu Wojewody Lubuskiego w kwocie 5600,00 zł
4. **„5 x dziennie warzywa i owoce”** (PSSE Drezdenko) – program realizowany wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców oraz społeczności lokalnej powiatu strzelecko – drezdeneckiego.
5. **„STOP NOWOTWOROM”** (PSSE Sulęcín) dla kobiet z powiatu sulęcińskiego.
6. **Lokalny program profilaktyki chorób zakaźnych** - (PSSE Nowa Sól) – szczepienia przeciwko grypie mieszkańców Nowej Soli w wieku powyżej 65 r.ż. Program dofinansowany z budżetu Urzędu Miasta w Nowej Soli w kwocie 9000,00 zł
7. **Program wczesnego diagnozowania w kierunku HCV** (PSSE Nowa Sól) – badania przesiewowe mieszkańców powiatu nowosolskiego i wschowskiego w kierunku zakażenia

na materiały w powiatach, a także aktualne kwestionariusze ankiet (pismo znak: PZ.8002.71.2011 z 28.09.2011 r. do PPIS).

Informacje na temat aktualnie realizowanych zadań są regularnie przekazywane do opublikowania na stronie internetowej WSSE (pismo znak: PZ.033.16.2012 z dn. 06.09.2012 r.).

6. Ocena sposobu prowadzenia dokumentacji działalności oświatowo – zdrowotnej i promocji zdrowia w oparciu o Standardy Jakości Pracy

Sprawozdania z realizacji programów opracowywane są na aktualnych drukach sprawozdawczych.

Sprawozdania do Głównego Inspektoratu Sanitarnego przesyłane są terminowo (np. z programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” pismem znak PZ.044.15.2012 z 20.07.2012 r.).

7. Ocena programów edukacyjnych i interwencji nieprogramowych w WSSE i PSSE

ROK 2011

1. **Program profilaktyki stomatologicznej.** (PSSE Gorzów Wlkp.) - skierowany do uczniów klas II szkół podstawowych miasta Gorzowa Wlkp. oraz ich rodziców i opiekunów.
2. **„Radosny Uśmiech – Radosna Przyszłość”** (PSSE Drezdenko) – skierowany do uczniów klas I, II lub II – III łączonych 22 szkół podstawowych powiatu strzelecko - drezdeneckiego.
3. **Program „Profilaktyka HIV/AIDS wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych na terenie miasta Gorzowa Wlkp. – VII edycja programu edukacyjnego”** (WSSE Gorzów Wlkp.). Program dofinansowany z budżetu Wojewody Lubuskiego w kwocie 3600,00 zł
4. **„Nie daj szansy AIDS”** – szkolenia dla osób zawodowo narażonych na kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym (WSSE Gorzów Wlkp.). Program dofinansowany z budżetu Wojewody Lubuskiego w kwocie 2000,00 zł
5. **„HIV nie wybiera – Ty możesz”** – cykliczna konferencja popularno – naukowa w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS. (WSSE w Gorzowie Wlkp.). Program dofinansowany z budżetu Wojewody Lubuskiego w kwocie 800,00 zł

f. Środki finansowe pozyskane w programie przez PIS

- 11 500 zł – Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze
- 1000 zł – Wojewódzka Poradnia Onkologiczna w Gorzowie Wlkp.

Ponadto na realizację V i VI edycji programu PSSE pozyskały 2700 zł.

5. Ocena realizacji wojewódzkiego POZNPT, w tym programów adresowanych do dzieci i młodzieży

W ramach Wojewódzkiego Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu objętym honorowym patronatem Lubuskiego Kuratora Oświaty realizowane są:

- program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”,
- program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I – III szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”,
- program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum „Znajdź właściwe rozwiązanie”,
- obchody Światowego Dnia bez Tytoniu,
- obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu,
- projekt „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”.

Koordinator programów aktywnie włącza się w realizację działań w przedszkolach (podziękowania dla Pani Anety Mokosy za współpracę przy festynie sportowym „Dbam o swoje zdrowie” od Przedszkola Publicznego w Kłodawie; pismo z Urzędu Marszałkowskiego do PWIS znak: DZ.II.9041.29.2011.MS z dn. 21.11.2011 r. dotyczący wparcia działań prowadzonych przez WSSE w postaci 2 tysięcy kolorowanek do realizacji programu „Czyste powietrze Wokół Nas”).

W ramach realizacji programu prowadzona jest ścisła współpraca z organizacjami zewnętrznymi (pismo znak: PZ.8002.38/2011 z dn. 9 czerwca 2011 r. od PWIS do Grupy Ratownictwa PCK podziękowania za współpracę podczas imprezy dla dzieci).

Dokumentacja prowadzona jest prawidłowo. Realizacja każdego zadania poprzedzona jest harmonogramem działań.

Współpraca z powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi jest bardzo dobra. Powiaty otrzymują szczegółowe wytyczne do realizacji zadań, formularze zapotrzebowania

13 szkół, a partnerami przedsięwzięcia były: Urzędy Miast i Gmin, które ufundowały nagrody dla uczestników o wartości 1400 zł.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żarach:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Żarach zorganizowała szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Trzymaj Formę!”, w którym uczestniczyło 21 osób. Tematyka szkolenia obejmowała prezentację Ogólnopolskiego Programu Walki z Otyłością w Rodzinie przeprowadzoną przez dietetyków Naturhouse, prezentację multimedialną „Aktualne zalecenia w zakresie prawidłowej diety i aktywności fizycznej z uwzględnieniem działań Rady ds. Diety, Aktywności Fizycznej i Zdrowia przy Ministrze Zdrowia” prof. Krzysztofa Krygiera, podsumowanie V edycji programu „Trzymaj Formę!” oraz przedstawienie założeń programowych do VI edycji programu.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp.:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp. zorganizowała cykliczną, Powiatową III Wiosenną Olimpiadę Wiedzy o Zdrowiu (test wiedzy, wykład oraz degustacja) dla młodzieży z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp.

Partnerami przy realizacji powyższego przedsięwzięcia byli: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzka Poradnia Onkologiczna, Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesnego Zapobiegania Raka Szyjki Macicy, Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp., Urząd Miasta w Gorzowie Wlkp.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żaganiu:

- Na terenie powiatu żagańskiego zorganizowano pokaz przygotowywania zdrowych posiłków ph. „Zdrowe nie znaczy nudne” przeprowadzony przez kucharza prowadzącego program kulinarny w TVN.

e. Współpraca z mediami

	informacje przekazane mediom	informacje opublikowane			Informacje zamieszczone na stronach www
		prasa	radio	TV	
V edycja	53	17(W SSE-1)	26(W SSE-9)	10 (W SSE-4)	39 (W SSE-3)
VI edycja	21	2 (W SSE-1)	14 (W SSE-6)	2 (W SSE-2)	42 (W SSE-6)

VI edycja

Realizacja programu na etapie wojewódzkim:

- przeprowadzenie wojewódzkiego konkursu na projekt, promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu edukacyjnego „Trzymaj Formę”. Fundatorem nagród w postaci sprzętu sportowego jest Marszałek Województwa Lubuskiego (5000 zł).
- w listopadzie br. planowane jest zorganizowanie kolejnej **konferencji podsumowującej VI edycję programu** wraz z rozstrzygnięciem konkursu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze. Na konferencję, jak co roku, zaproszeni będą: dyrektorzy szkół, koordynatorzy szkolni, uczniowie szkół nagrodzonych i uczestniczących w programie, opiekunowie, pracownicy WSSE, PSSE i Urzędu Marszałkowskiego, przedstawiciele mediów. Poczestunek dla uczestników konferencji (na kwotę 1000 zł) zapewni Marszałek Województwa Lubuskiego. W czasie konferencji wręczone zostaną nagrody w postaci sprzętu sportowego, przyznane w konkursie na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu.
- porady i konsultacje na temat profilaktyki nadwagi i otyłości połączone z pomiarami tkanki tłuszczowej i obliczaniem BMI w czasie kampanii edukacyjnej - XVIII edycji Festiwalu „Przystanek Woodstock”.
- szkolenie zorganizowane w ramach Światowego Dnia Zdrowia, w którym wiodącą tematyką była profilaktyka nadwagi i otyłości oraz wpływu aktywności fizycznej na zdrowia człowieka.
- punkty informacyjno – edukacyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, podczas lokalnych imprez plenerowych na terenie miasta oraz w Urzędzie Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., podczas których poruszano tematykę z zakresu profilaktyki nadwagi i otyłości oraz proponowano pomiary tkanki tłuszczowej i obliczanie BMI.

Przykłady działań, podejmowanych przez PSSE, wzmacniających realizację programu:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Drezdenku:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Drezdenku zorganizowała IV Powiatowy Konkurs „Aktywność fizyczna Tak – uzależnienia Nie” dla uczniów szkół podstawowych. W programie zaplanowano zespołowe rozwiązywanie testu, krzyżówki, diagramu literowego, oraz sprawnościowy tor przeszkód. W konkursie uczestniczyło

- porady i konsultacje w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości podczas Dnia Otwartego PIS oraz imprezy plenerowej organizowanej przez Urząd Miasta w Gorzowie Wlkp.; - Targi Zdrowia i Urody Wellness.

Przykłady działań, podejmowanych przez PSSE, wzmacniających realizację programu:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Drezdenku:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Drezdenku zorganizowała III Powiatowy Konkurs „Aktywność fizyczna Tak – uzależnienia Nie” dla uczniów szkół podstawowych. W programie zaplanowano zespołowe rozwiązywanie testu, krzyżówki, diagramu literowego oraz sprawnościowy tor przeszkód. W konkursie uczestniczyli uczniowie z 14 szkół, a partnerami przedsięwzięcia byli: Urząd Miejski w Drezdenku i Dobiegniewie oraz Urzędy Gmin w Starym Kurowie, Strzelcach Krajeńskich i Zwierzynie. Urzędy Miast i Gmin ufundowały nagrody dla uczestników o wartości 1300 zł.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słubicach:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Słubicach była współorganizatorem prozdrowotnych imprez z okazji Dnia Dziecka (Gimnazjum nr 1 w Słubicach) i Dnia Sportu (Gimnazjum nr 2 w Słubicach) z udziałem dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli. Uczestnicy imprez korzystali z bezpłatnych porad i badań m.in.: pomiarów cukru we krwi, ciśnienia tętniczego, wagi i wzrostu (obliczanie współczynnika masy ciała BMI) oraz porad w zakresie aktywności fizycznej i racjonalnego odżywiania. Podczas ww. przedsięwzięcia pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej zorganizowali konkursy wiedzy z nagrodami, zabawy oraz konkurencje sportowe, w których brały udział dzieci i ich rodzice.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp.:

- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp. zorganizowała Powiatową II Wiosenną Olimpiadę Wiedzy o Zdrowiu (test wiedzy, wykład oraz degustacja) dla młodzieży z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp. Partnerami imprezy byli: Centrum Sportowo-Rehabilitacyjne „Słowianka”, Salon „Empik”, centrum handlowe Tesco, kino „Helios”.

lubuskim; Materiały edukacyjne do VI-edycji programu; Założenia i cele konkursu dla PSSE na projekt promujący program „Trzymaj Formę!” w środowisku lokalnym; Aktualne zalecenia w zakresie prawidłowej diety i aktywności fizycznej z uwzględnieniem działań Rady ds. Diety, Aktywności Fizycznej i Zdrowia przy Ministrze Zdrowia.

Szkolenia dla koordynatorów szkolnych programu:

V edycja (5 szkoleń dla 81 osób) – zorganizowanych przez powiatowe stacje sanitarno – epidemiologiczne dla szkolnych koordynatorów programu;

VI edycja (6 szkoleń dla 56 osób) – zorganizowanych przez powiatowe stacje sanitarno – epidemiologiczne dla szkolnych koordynatorów programu;

d. Przedsięwzięcia zrealizowane w programie

V edycja

Realizacja programu na etapie wojewódzkim:

- ogłoszenie i przeprowadzenie **konkursu na projekt**, promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”. Na etapie wojewódzkim fundatorem nagród w postaci sprzętu sportowego był Marszałek Województwa Lubuskiego (4500 zł) oraz Wojewódzka Poradnia Onkologiczna w Gorzowie Wlkp.(1000 zł).
- zorganizowanie **konferencji podsumowującej V edycję programu** wraz z rozstrzygnięciem konkursu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, która odbyła się w dniu 7.11.2011r. W konferencji uczestniczyli dyrektorzy szkół, koordynatorzy szkolni, uczniowie szkół nagrodzonych i uczestniczących w programie, opiekunowie, pracownicy WSSE, PSSE i Urzędu Marszałkowskiego, przedstawiciele mediów – **ogółem 175 osób**. Poczęstunek dla uczestników konferencji (na kwotę 1000 zł) oraz oprawę artystyczną zapewnił Marszałek Województwa Lubuskiego. W czasie konferencji wręczone zostały nagrody przyznane w konkursie na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu. Oprawę artystyczną stanowiły wystąpienia uczestnika „Bitwy na głosy”, znanych lubuskich sportowców z kadry narodowej koszykarzy oraz grupy cyrkowej jednej ze zwycięskich szkół.
- porady i konsultacje w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości w czasie kampanii edukacyjnej podczas XVII edycji Festiwalu „Przystanek Woodstock”. Ponadto proponowano pomiary tkanki tłuszczowej i obliczanie BMI.

rodziców w realizacji programu i organizacja konferencji podsumowującej V i VI edycję programu „Trzymaj Formę!”;

- Wojewódzka Poradnia Onkologiczna – dofinansowanie nagród w V edycji programu w konkursie na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu;
- Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. – udział w komisji oceniającej prace konkursowe – projekty;
- Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze – udział w komisji oceniającej prace konkursowe – projekty;
- lokalne media;

poziom powiatowy

- dyrektorzy szkół gimnazjalnych i podstawowych na terenie powiatów;
- samorządy lokalne;
- kluby sportowe i kluby fitness;
- ośrodki sportu i rekreacji;
- domy kultury;
- podmioty lecznicze;
- centra handlowe;
- pion higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku PSSE;
- pion higieny dzieci i młodzieży PSSE;
- lokalne media.

c. Inauguracja programu

Szkolenia dla koordynatorów powiatowych programu:

V edycja – Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zainauguował kolejną edycję programu pismem do PPIS z dnia 22 października 2010 r. (PZ -13-66/10).

VI edycja (ogółem 20 osób) – w szkoleniu uczestniczyli pracownicy pionu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej PSSE i WSSE. Szkolenie obejmowało następujące wykłady: Znaczenie realizacji programu „Trzymaj Formę!” na forum Unii Europejskiej; Podsumowanie V-edycji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego; Realizacja V-edycji programu w województwie

**4. Ocena realizacji programu edukacyjnego pt. „Trzymaj Formę!” w województwie
(V i VI edycja)**

a. Zasięg programu

Liczba szkół realizujących program:

rok szkolny	liczba szkół ogółem	szkoły gimnazjalne		szkoły podstawowe	
		liczba	%	liczba	%
V edycja 2010/2011	208	98	57	110	33
VI edycja 2011/2012	206	93	53	113	34

Liczba uczniów i rodziców objętych programem:

rok szkolny	liczba uczniów objętych programem ogółem	liczba rodziców objętych programem ogółem
V edycja 2010/2011	27 460	8 138
VI edycja 2011/2012	25 993	10 011

Liczba wizytacji i kontroli:

rok szkolny	poziom wojewódzki (kontrole PSSE)	poziom powiatowy (wizytacje szkół)
V edycja 2010/2011	5 (45%)	117 (56%)
VI edycja 2011/2012	3+2* (45%)	122 (59%)

2* kontrole przeprowadzone po przesłaniu sprawozdania do GIS (wrzesień 2012 r.)

b. Współpraca w programie

poziom wojewódzki

- Lubuski Kurator Oświaty w Gorzowie Wlkp. – Porozumienie zawarte pomiędzy Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp. i Kuratorem Oświaty dotyczące współpracy w ramach realizacji programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki;
- Marszałek Województwa Lubuskiego – dofinansowanie nagród w kolejnych edycjach programu w konkursie na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo

3. Analiza prowadzonego doszkalania pracowników PSSE pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przez WSSE

a. Szkolenia dotyczące wdrażania i realizacji interwencji programowych i nieprogramowych w roku 2011

Lp.	Tematyka	Liczba szkoleń	Liczba godzin	Adresaci	Liczba uczestników
1.	Zagrożenie młodzieży zażywaniem nowych narkotyków tzw. „dopalaczy”.	3	9	▪ pracownicy pionu Epidemiologii oraz PZ i OZ PSSE i WSSE,	24
				▪ nauczyciele i pedagodzy gorzowskich szkół ponadgimnazjalnych	61
2.	Założenia i metodyka wdrażania programu dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „STOP HCV”.	1	2,5	▪ pracownicy Oddziału PZ i OZ WSSE	7
				▪ pracownicy pionu epidemiologii oraz PZ i OZ PSSE województwa lubuskiego	34
3.	Założenia wiosennej kampanii antytytoniowej.	1	2,5	▪ pracownicy pionu PZ i OZ PSSE i WSSE	16
4.	Podsumowanie V edycji programu „Trzymaj Formę” oraz założenia edycji VI. Informacje z narady kierowników Działów/Oddziałów PZ i OZ WSSE.	1	6	▪ pracownicy pionu PZ i OZ PSSE i WSSE	20
5.	Założenia projektu „Odświeżamy nasze miasta.TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”	1	3	▪ pracownicy pionu PZ i OZ PSSE i WSSE	20

b. Szkolenia dotyczące wdrażania i realizacji interwencji programowych i nieprogramowych w roku 2012

Lp.	Tematyka	Liczba szkoleń	Liczba godzin	Adresaci	Liczba uczestników
1.	Nowelizacja ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu (w ramach projektu „Odświeżamy nasze miasta.TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”)	1	4	▪ Pracownicy pionów nadzorowych PSSE i WSSE	59
		1	1	▪ Przedstawiciele policji i straży miejskiej	47
2.	Metodyka pracy z młodzieżą w ramach programu profilaktyki zakażeń HIV i Zwalczenia AIDS.	1	4	▪ pracownicy pionu PZ i OZ PSSE i WSSE	22

	miasta.TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”		e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
6.	Obchody Światowego Dnia bez Papierosa (31.05.)	mgr Ewelina Łoźńska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 117; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
7.	Obchody Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada)	mgr Ewelina Łoźńska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 117; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
8.	Program profilaktyki nadwagi i otyłości „Trzymaj Formę!”	mgr Ewelina Łoźńska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 117; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
9.	Krajowy Program Zapobiegania Zakazeniom HIV oraz Zwalczenia AIDS	mgr Magdalena Kubasiewicz	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
10.	Wojewódzki Program Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy	mgr Jolanta Połomska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 117; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
11.	„Moje dziecko idzie do szkoły”	mgr Magdalena Kubasiewicz	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
12.	Obchody Światowego Dnia Zdrowia	mgr Jolanta Połomska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 117; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
13.	Kampania „Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie zimowe”	mgr Magdalena Kubasiewicz	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
14.	Zagrozenie młodzieży zażywaniem „nowych narkotyków” tzw. dopalaczy	mgr Magdalena Kubasiewicz	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl
15.	Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej	mgr Magdalena Kubasiewicz	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjздrowia@wsse.gorzow.pl

(Tobacco Free Cities)”	<p>– <i>ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 r. (Dz. U. z dnia 30 stycznia 1996 roku z późn. zm.)</i></p> <p>- podnoszenie świadomości na temat wpływu dymu tytoniowego na zdrowie człowieka (bierne i czynne palenie)</p> <p>- egzekucję obowiązującego zakazu palenia</p>	
------------------------	--	--

oraz kampanie edukacyjne:

1. Obchody Światowego Dnia Zdrowia;
2. Obchody Światowego Dnia bez Papierosa;
3. Obchody Dnia Rzucania Palenia;
4. Kampania „Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie zimowe”;
5. Zagrożenie młodzieży zażywaniem „nowych narkotyków” tzw. dopalaczy.

Działalność pionu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzoruje kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. – mgr Mirosława Boksza – Kąkałec.

Koordinatorami ww. przedsięwzięć na poziomie wojewódzkim są następujące osoby:

Lp.	Nazwa programu lub kampanii	Koordynator wojewódzki	Kontakt
1.	Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce. Cele i Zadania na lata 2010-2013.	mgr Aneta Mokosa	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjazdrowia@wsse.gorzow.pl
2.	„Czyste powietrze wokół nas”	mgr Aneta Mokosa	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjazdrowia@wsse.gorzow.pl
3.	„Nie pal przy mnie proszę”	mgr Aneta Mokosa	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjazdrowia@wsse.gorzow.pl
4.	„Znajdź właściwe rozwiązanie”	mgr Jolanta Połomska	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114; e-mail: promocjazdrowia@wsse.gorzow.pl
5.	„Odświeżamy nasze	mgr Aneta Mokosa	WSSE w Gorzowie Wlkp., tel. 95 722 60 57 wew. 114;

3.	Program edukacji antytytoniowej „Nie pal przy mnie, proszę”	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, - wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. 	Uczniowie klas I – III szkół podstawowych.
4.	Program edukacji antytytoniowej „Znajdź właściwe rozwiązanie”	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów, - kształtowanie postaw zobowiązujących do niepalenia i odpowiedzialności za własne zdrowie. 	Uczniowie klas IV – VI szkół podstawowych oraz gimnazjów.
5.	Program profilaktyki nadwagi i otyłości „Trzymaj Formę!”	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka, - kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, i aktywnością fizyczną, 	Uczniowie klas IV – VI szkół podstawowych oraz gimnazjów.
6.	Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV oraz Zwalczenia AIDS.	- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.	Uczniowie, grono pedagogiczne i rodzice uczniów szkół ponadgimnazjalnych, ogół społeczeństwa.
7.	Wojewódzki Program Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy.	- zmniejszenie liczby zachorowań na raka piersi i raka szyjki macicy poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt ze szkół ponadgimnazjalnych.	Uczniowie, grono pedagogiczne i rodzice uczniów szkół ponadgimnazjalnych, ogół społeczeństwa
8.	Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.	- ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez osoby w wieku prokreacyjnym (15-49 lat), ze szczególnym uwzględnieniem kobiet (15-49 lat);	Uczniowie, grono pedagogiczne i rodzice uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
9.	„Odświeżamy nasze miasta.TOB3CIT	Ochrona zdrowia ludności w Polsce poprzez: - upowszechnienie wiedzy o istniejącym prawie	Ogół społeczeństwa

2. Organizacja pracy Oddziału Oświaty Zdrowotnej WSSE w Gorzowie Wlkp.

W celu umacniania zdrowia społeczeństwa województwa lubuskiego oraz kształtowania właściwych zachowań prozdrowotnych, zagadnienia problemowe realizowane wśród szerokiego grona odbiorców obejmują tematykę:

- profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz zażywania „nowych narkotyków” tzw. dopalaczy;
- profilaktyki nadwagi i otyłości poprzez promowanie zbilansowanej diety i aktywności fizycznej;
- zapobiegania nowotworom;
- profilaktyki chorób zakaźnych, ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV oraz profilaktyki grypy.

W ramach wymienionej tematyki pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizuje następujące programy profilaktyczne:

Lp.	Tytuł programu	Cel	Odbiorcy
1.	Przedszkolny program edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, - zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.	Dzieci 5-cio i 6-cio letnie, rodzice i opiekunowie.
2.	Program edukacyjny „Moje dziecko idzie do szkoły”	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci rozpoczynających edukację szkolną, - podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów dzieci na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia.	Dzieci 5-cio i 6-cio letnie, rodzice i opiekunowie.

III. Zakres kontroli działalności oświatowo – zdrowotnej i promocji zdrowia:

1. Analiza stanu zatrudnienia oraz kwalifikacji pracowników pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia WSSE

Lp.	Imię i nazwisko	Wykształcenie	Specjalizacja/ Studia podyplomowe	Stanowisko	Staż pracy w pz i oz
1.	Mirosława Boksza – Kąkalec	wyższe prawnicze, administracyjne	studia podyplomowe z zakresu pomocy psychologicznej i terapii pedagogicznej	kierownik	22 lata
2.	Jolanta Jelonek	średnie plastyczne		starszy instruktor	31 lat
3.	Magdalena Kubasiewicz	wyższe medyczne mgr pielęgniarstwa		młodszy asystent	15 lat
4.	Jolanta Połomska	wyższe pedagogiczne	studia podyplomowe z zakresu pomocy psychologicznej i terapii pedagogicznej	starszy asystent	26 lat
5.	Aneta Mokosa	wyższe pedagogiczne	studia podyplomowe – edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna	asystent	8 lat
6.	Ewelina Łozińska	wyższe biotechnologia w ochronie środowiska	studia podyplomowe z zakresu higieny środowiska i zdrowia środowiskowego	młodszy asystent	5 lat 6 m-cy

Ogółem w Dziale Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia WSSE zatrudnionych jest 6 osób, w tym 5 z wykształceniem wyższym (co stanowi 83%) i jedna osoba ze średnim plastycznym.

Wg kierunku wykształcenia w Dziale Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia WSSE zatrudnionych jest:

- 1 osoba z wykształceniem wyższym medycznym,
- 1 osoba z wykształceniem wyższym – biotechnologia w ochronie środowiska,
- 2 osoby z wykształceniem pedagogicznym,
- 1 osoba z wykształceniem prawniczym,
- 1 osoba z wykształceniem średnim – technik sztuk plastycznych,

Ponadto, 4 osoby mają ukończone studia podyplomowe.

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli działalności w zakresie promocji zdrowia oraz higieny dzieci i młodzieży **Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim** ul. A. Mickiewicza 12b, 66-400 Gorzów Wlkp., oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sulęcinie, ul. Lipowa 14 b, 69-200 Sulęcín i Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzyrzeczu, Osiedle Centrum 16, 66-300 Międzyrzecz.

I. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz Głównego Inspektoratu Sanitarnego, w składzie:

1. Joanna Skowron – Dyrektor Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz.
2. Wisława Ostreǵa – Naczelnik Wydziału Higieny Dzieci i Młodzieży.
3. Anna Matyszkiewicz – Główny Specjalista w Wydziale Profilaktyki Palenia Tytoniu.
4. Monika Wojtasiewicz – Główny Specjalista w Wydziale Promocji Zdrowia.

II. Kontrola została przeprowadzona w:

1. WSSE w Gorzowie Wielkopolskim, w dniach 3 i 5 października 2012 r.:
  - w Oddziale Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej
  - w Oddziale Higieny Dzieci i Młodzieży
2. PSSE w Międzyrzeczu, w dniu 4 października 2012 r. :
  - w Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży
  - w Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia
3. PSSE w Sulęcinie, w dniu 4 października 2012r. :
  - w Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży
  - w Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

kontrolę zakończono 5 października 2012 r.